

Sygn. akt III AUa 180/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie:

Przewodniczący: SSA Dorota Rzeźniowiecka (spr.)

Sędziowie: SSA Ewa Naze

SSA Iwona Szybka

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Sztuka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 14 października 2015 r. w Ł.

sprawy **J. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o ustalenie daty wznowienia i wypłaty świadczenia

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 28 listopada 2014 r. sygn. akt V U 817/14

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt III AUa 180/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 20 września 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. W.. wstrzymał J. S. z urzędu, wypłatę emerytury od dnia 1 października 2011 r. z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia u pracodawcy wykonywanego bezpośrednio przed nabyciem prawa do emerytury.

Od decyzji powyższej ubezpieczona nie odwołała się do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu wobec czego decyzja uprawomocniła się.

W dniu 4 września 2013 r. J. S. wniosła o podjęcie wypłaty zawieszony emerytury powołując się na wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. Załatwiając powyższy wniosek, ZUS podjął wypłatę emerytury od dnia 1 września 2013 r.

W dniu 25 lutego 2014 r. J. S. wniosła o wypłatę zaległych świadczeń emerytalnych należnych za okres od dnia zawieszenia wypłaty emerytury tj. od dnia 1 października 2011 r. do dnia 31 sierpnia 2013 r., powołując się na przepisy ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, których prawo uległo zawieszeniu w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r.

W odpowiedzi na wniosek, ZUS decyzją z dnia 13 maja 2014 r. podjął wypłatę świadczeń za okres 1.10.2011 – 21.11.2012.

Kolejną decyzją z dnia 26 czerwca 2014 r., ZUS odmówił podjęcia wypłaty świadczeń za okres 22.11.2012 – 31.08.2013.

Oddzielne odwołania od decyzji z dnia 13 maja 2014 r. i z dnia 26 czerwca 2014 r. złożyła J. S. wnosząc o ich zmianę i wypłatę zawieszonych świadczeń za okres 22.11.2012 – 31.08.2013.

Organ rentowy wniósł o oddalenie każdego odwołania.

Sąd Okręgowy połączył sprawy z każdego wyżej podanych odwołań do wspólnego rozpoznania.

Zaskarżonym wyrokiem z 28 listopada 2014r. Sąd Okręgowy w Kaliszu zmienił decyzje ZUS z dnia 13 maja 2014r. i z dnia 26 czerwca 2014r. w ten sposób, że ustalił, iż J. S. zachowała prawo do wypłaty emerytury za okres 22 listopada 2012r. – 31 sierpnia 2013r. dla osób, którym zawieszono wypłatę świadczeń z uwagi na kontynuowanie zatrudnienia bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny i zważył co następuje.

J. S. urodzona dnia (...), wniosek o emeryturę złożyła w dniu 24 października 2010 r. i decyzją z dnia 18 maja 2011 r. przyznano jej wnioskowane świadczenie od dnia 1 września 2010 r. Następnie, po zmianie stanu prawnego co do treści art.103 a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. nr 153 poz.1227), kiedy to powrócono do wymogu rozwiązania stosunku pracy przez emeryta - decyzją z dnia 20 września 2011 r., organ rentowy wstrzymał od dnia 1 października 2011 r. wypłatę emerytury wobec braku rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą na podstawie art.103a cyt. wyżej ustawy. Zgodnie z tym przepisem prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Powyższy przepis został wprowadzony przepisem art. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 257 poz.1726) i wszedł w życie z dniem 1 maja 2011 r., przy czym zgodnie z zapisem art.28 cyt. ustawy do emerytur przyznanych przed dniem wejścia w życie ustawy przepis ustawy (ujętej w art.6 i 18) w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się poczynając od dnia 1 października 2011 r. Tożsame rozwiązanie ustawowe obowiązywało już w okresie od dnia 1 lipca 2000 r. do dnia 7 stycznia 2009 r. (art.103 ust.2a ustawy o emeryturach i rentach z FUS), odnośnie którego zgodności z ustawą zasadniczą pozytywnie wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 7 lutego 2006 r. - SK 45/04. Kwestie te rozstrzygał także Sąd Najwyższy w uchwale Składu siedmiu sędziów z dnia 10 listopada 2004 r. (...) 9/04 OSNP 2005/3/41, podsumowującej wcześniejszy nurt orzecznictwa, podkreślając tam, iż w dotychczasowym orzecznictwie wyrażono (...) pogląd, że zawieszenie prawa do emerytury w przypadku pozostawania w stosunku pracy jest funkcjonalnie uzasadnione.

Wywody te nie mają jednak zastosowania do wszystkich emerytów, bowiem Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z dnia 13 listopada 2012 r. w sprawie K2/12 uznał, że art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, dodany przez art. 6 pkt. 2 ustawy z 16 grudnia 2010 r., w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r., bez konieczności rozwiązania stosunku pracy, jest niezgodny z zasadą ochrony zaufania obywatela do państwa i stanowionego przez nie prawa wynikającą z art. 2 Konstytucji. Trybunał dokonał oceny, czy ustawodawca, rozciągając obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą - jako warunek realizacji prawa do emerytury - na osoby, które skutecznie nabyły i zrealizowały to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r., nie naruszył zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. W tym okresie bowiem treścią ryzyka emerytalnego było wyłącznie osiągnięcie wieku emerytalnego (i stażu ubezpieczeniowego), co znaczy, że realizacja świadczenia następowała niezależnie od dalszego zatrudnienia.

J. S., która uzyskała prawo do emerytury od dnia 1 września 2010 r., mieści się w grupie osób, w odniesieniu do której Trybunał uznał zmianę wprowadzoną do przepisu art. 103a ustawy o emeryturach i rentach ... za niezgodną z zasadą zaufania obywatela do państwa.

W momencie składania wniosku o emeryturę i nabycia do niego prawa spełniała kryteria, wśród których nie było konieczności rozwiązania stosunku pracy. Zmiana stanu prawnego z mocą wsteczną zmieniła jej sytuację, bowiem pozbawiła ją prawa do pobierania świadczenia, do którego spełniała wszystkie warunki w momencie jego nabycia. Powyższe oznacza prawo do świadczenia, które zawieszono zostało w oparciu o niekonstytucyjny przepis.

Zagadnienie mocy wstecznej orzeczeń Trybunału stwierdzających niezgodność aktu normatywnego lub jego części z aktem wyższego rzędu było wielokrotnie przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, który zdecydowanie opowiadał się za przyznaniem skutków sięgających w przeszłość (ex tunc) m.in. w uchwale z dnia 23 stycznia 2001 r., III ZP 30/00, w wyroku z dnia 10 listopada 1999 r., I CKN 204/98 (OSNC 2000, nr 5, poz. 94), w postanowieniu z dnia 7 grudnia 2000 r., III ZP 27/00 (OSNAPUS 2001, nr 10, poz. 331) i potwierdzał to stanowisko w uzasadnieniach późniejszych orzeczeń, np. z dnia 18 kwietnia 2002 r., III RN 4/01 (OSNP 2003, nr 2, poz. 25) z dnia 12 czerwca 2002 r., II UKN 419/01 (nie publ.), z dnia 27 września 2002 r., II UKN 581/01 (OSNAPUS 2002, nr 23, poz. 581) oraz z dnia 15 stycznia 2003 r., IV CKN 1639/00 (nie publ.). Sąd Okręgowy rozstrzygając niniejszą sprawę w pełni podzielił zaprezentowaną w tych orzeczeniach ocenę prawną.

Powyższe zapatrywania idą w parze z uregulowaniami zawartymi w ustawie z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz.169). Przepis art. 1 cytowanej ustawy przywraca emerytom wypłatę świadczeń zawieszonych w oparciu o przepis art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw. Co prawda w przepisie art. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r., w końcowej jego części, ustawodawca przywołuje okres 1.10.2011r. – 21.11.2012r. jednak w ocenie Sądu Okręgowego przywołanie to odnosi się jedynie do okresu gdy istniał stan prawny prowadzący do zwieszania wypłacania emerytur wobec kontynuowania zatrudnienia. Nie oznacza to bynajmniej, że zamiarem ustawodawcy było przyznanie tylko za ten okres prawa do wypłaty świadczeń emerytalnych w sytuacji, gdy w sposób niezgodny z Konstytucją świadczenia nie były wypłacane za okres przypadający po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z braku wniosku o podjęcie wypłaty emerytury. Zasadniczo po ogłoszeniu wyroku Trybunału, zdecydowana większość emerytów, których świadczenia zostały zawieszono w sposób niezgodny z Konstytucją uzyskała satysfakcjonujące ich orzeczenia przywracające wypłatę utraconych świadczeń w oparciu o zgłaszane wnioski o ponowne rozpoznanie wcześniej zakończonych postępowań. Upływ terminów do składania skarg o wznowienie postępowania zamykał drogę tym emerytom, którzy w stosownych terminach nie zgłosili skarg do przywrócenia utraconych świadczeń za okres kiedy istniał stan prawny wprowadzający zawieszalność emerytur. Korespondujący z brakiem złożonej w terminie skargi o wznowienie postępowania brak wniosku o podjęcie wypłaty świadczenia, zamykał tym osobom drogę do uzyskania świadczeń za okres przypadający po ogłoszeniu przywołanego wcześniej wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Te negatywne dla świadczeniobiorców skutki wynikały z naruszenia norm konstytucyjnych w procesie stanowienia prawa. Zatem to Państwo mocą swoich organów pozbawiło pewną grupę swych obywateli świadczeń w sposób te normy naruszające.

Po upływie terminów na składanie skarg o wznowienie postępowania i następnie upływie kolejnych miesięcy na składanie wniosków o podjęcie wypłaty emerytury nie istniał więc do dnia 18 lutego 2014 r. stan prawny wprowadzający możliwość przywrócenia utraconych świadczeń, zawieszonych w oparciu o niekonstytucyjny przepis.

W ocenie Sądu Okręgowego cytowania wyżej ustawa z dnia 13 grudnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie emerytur ... tę niesprawiedliwość świadczeniobiorcom rekompensuje w postaci możliwości składania wniosków o wypłatę zawieszonych emerytur. Omówione wyżej założenia legislacji omawianego problemu przekładają się bowiem na technikę budowania normy zawartej w art. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013 r. Jak już wyżej przedstawiono, końcowa część przepisu, gdzie ustawodawca przywołuje okres 1.10.2011r. – 21.11.2012r., odnosi się jedynie do okresu gdy istniał stan prawny prowadzący do zwieszania wypłacania emerytur wobec kontynuowania zatrudnienia. W żadnym przypadku z przepisu nie wynika, że wypłata zawieszonych świadczeń odnosi się tylko do wskazanego okresu. Gdyby

tak było, to wskazany termin umieszczony winien zostać w początkowej części przepisu po zwrocie „ustalenia i wypłaty emerytury”. Umieszczenie terminu w końcowej części prowadzi do uznania, iż zakresem regulacji objęte są te wszystkie zawieszenia wypłat emerytur, które wynikały z zawieszeń w okresie 1.10.2011r. – 21.11.2012r. Także przepis art. 7 ust.1 ustawy należy rozumieć tylko w takim zakresie, że o podjęciu wypłaty emerytury nie decyduje w tym przypadku organ rentowy ale sam świadczeniobiorca. Brak odwołania się w przepisie art.10 ustawy do przepisu art. 129 ustawy o emeryturach i rentach ... pozwala nie przyjąć, że wnioski mogą być składane w każdym czasie bo pominięty został także przepis art. 133 ustawy o emeryturach i rentach ...

W tych warunkach odwołanie zawierało uzasadnione podstawy do jego uwzględnienia i prowadziło do zmiany decyzji w trybie art. 477¹⁴§ 2 k.p.c. jak w sentencji wyroku.

Apelację od powyższego wyroku, złożył organ rentowy zaskarżając wyrok w całości i zarzucając mu :

- .naruszenie przepisu art. 1 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 grudnia 2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. (Dz.U. z 2014r. poz. 169) poprzez ich błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że wskazane przepisy dotyczą także świadczeń za okres po 21 listopada 2012r.

- naruszenie przepisu art. 129 ustawy z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z FUS poprzez jego niezastosowanie.

Wskazując na powyższe organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację J. S. wniosła o jej oddalenie jako bezzasadnej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja zasługuje na uwzględnienie.

Poza sporem jest, że odwołująca się należy do kręgu osób, które nabyły i zrealizowały prawo do emerytury w okresie, w którym nie obowiązywał przepis nakazujący dla realizacji wypłaty emerytury rozwiązania stosunku pracy. Znajduje zatem do niej zastosowanie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13.11.2012r., co niewadliwie przyjął Sąd I instancji. Utrwalony jest przy tym w orzecznictwie pogląd o retroaktywnym skutku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego derogujących konkretne przepisy, jako niezgodne z konstytucją RP, który należy rozumieć w ten sposób, że uznany przez Trybunał za niezgodny z Konstytucją przepis prawa nie może być stosowany przez sądy i inne organy w odniesieniu do stanów faktycznych sprzed ogłoszenia orzeczenia Trybunału. Akceptując ten pogląd należy jednak podnieść, że w okresie od 1 października 2011r. do 31 sierpnia 2013r. uprawnienia ubezpieczonej były ukształtowane prawomocną decyzją z 20.09.2011r., mocą której zawieszono wypłatę emerytury od 1 października 2011r.

Zaskarżone decyzje organu rentowego z dnia 13 maja 2014r. oraz 26.06.2014r. wydane zostały w oparciu o regulacje zawarte w ustawie z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2014 r. poz.169). Zgodnie z art. 1 cyt. ustawy ustawa określa zasady ustalenia i wypłaty emerytury, do której prawo zostało zawieszona na podstawie art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 291, poz. 1707 oraz z 2012 r. poz. 1285) w związku z art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, 1717 i 1734) w okresie od dnia 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Według zaś treści art. 4 ust.1 cyt. ustawy w celu obliczenia kwoty zawieszony emerytury sumuje się emerytury w wysokości, w jakiej przysługiwałyby w okresie, o którym mowa w art. 1, z uwzględnieniem ich waloryzacji.

W ocenie Sądu Apelacyjnego racje ma organ rentowy , iż z literalnego brzmienia treści art. 1 i art. 4 ust.1 cyt. ustawy wynika jednoznacznie, że ustawa reguluje wypłatę emerytur zawieszonych na podstawie przepisów wskazanych w jej art. 1 w okresie od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. Jako nieuprawniony ocenić należy pogląd

wyrażony przez Sąd Okręgowy, iż przywołany w treści art. 1 cyt. ustawy okres od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r. odnosi się jedynie do okresu gdy istniał stan prawny prowadzący do zawieszania wypłacania emerytur wobec kontynuowania zatrudnienia oraz iż nie oznacza to, że zamiarem ustawodawcy było przyznanie tylko za ten okres prawa do wypłaty świadczeń emerytalnych. Takiej konkluzji sądu pierwszej instancji przeczy w szczególności treść art. 4 ust.1, do której Sąd Okręgowy się nie odnosi, gdzie wprost wskazuje się na sposób obliczenia kwoty zawieszanej emerytury jako sumy emerytury w wysokości w jakiej przysługiwałaby w okresie wskazanym w art. 1 tj. w okresie od 1 października 2011r. do 21 listopada 2012r.

Podkreślić należy, iż możliwość egzekwowania kwot emerytur, których wypłata została zawieszona w oparciu o niekonstytucyjny przepis art. 103a w zw. z art. 28 ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych ... mogła być realizowana przez uprawnionych bądź to poprzez zaskarżenie decyzji organu rentowego o wstrzymaniu wypłaty emerytury w oparciu o wskazany art. 103a, bądź poprzez złożenie skargi o wznowienie postępowania w określonym przepisami terminie po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r. bądź to w sposób w jaki uczyniła to J. S. tj. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. Pamiętać jednak należy, iż każda ze wskazanych dróg dochodzenia wypłaty emerytur, zawieszonych na podstawie art. 103a ustawy o emerytach i rentach z FUS, podlegała rygorom wynikającym z zastosowanych przepisów prawa co skutkowało ograniczeniem zakresu w jakim ubezpieczony mógł uzyskać wypłatę zawieszonych świadczeń emerytalnych. I tak w przypadku ustawy z dnia 13.12.2013r. o ustaleniu i wypłacie emerytur, do których prawo uległo zawieszeniu w okresie 1 października 2011 r. do dnia 21 listopada 2012 r. ograniczenie to obejmuje okres wskazany w art. 1 cyt. ustawy tj od 1.10.2011r. do 21.11.2012r.

Ponownie przypomnieć należy, że w okresie od 1 października 2011r. do 31 sierpnia 2013r. uprawnienia ubezpieczonej były ukształtowane prawomocną decyzją z 20.09.2011r., mocą której zawieszono wypłatę emerytury od 1 października 2011r. A. bowiem nie skorzystała z możliwości zaskarżenia decyzji z dnia 20.09.2011r. o wstrzymaniu wypłaty emerytury ani też nie złożyła skargi o wznowienie postępowania w terminie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13.11.2012r.

Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 10 stycznia 2014r., III UZP 3/13, pomimo wydania przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z 13.11.2012r. decyzja wstrzymująca wypłatę emerytury nie utraciła mocy obowiązującej i bez skutecznego jej wzruszenia (uchylenia) wznowienie wypłaty emerytury przez organ rentowy, nawet w sytuacji utraty mocy obowiązującej przepisów, na których została ona oparta, nie było możliwe. Naturalną konsekwencją orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności przepisu z Konstytucją jest to, że orzeczenie to stanowi podstawę do wznowienia postępowania, uchylenia decyzji lub innego rozstrzygnięcia na zasadach i w trybie określonych w przepisach właściwych dla danego postępowania. Ustawa o emeryturach i rentach z FUS, na podstawie której została wydana decyzja wstrzymująca wypłatę emerytury od 1 października 2011r., nie zawiera regulacji określającej wprost zasady i tryb postępowania w tym przypadku. Zdaniem Sądu Najwyższego, za przepis, na podstawie którego może dojść do wzruszenia decyzji organu rentowego wydanej w oparciu o akt normatywny uznany orzeczeniem Trybunału za niezgodny z Konstytucją, należy uznać art. 145 a k.p.a., w myśl którego można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niekonstytucyjności aktu normatywnego z Konstytucją. Jednakże, zgodnie z art. 145 a k.p.a., wznowienie postępowania następuje wyłącznie na wniosek ubezpieczonego. Zatem zastosowanie art. 145a k.p.a. ma miejsce tylko wówczas, gdy ubezpieczony złoży do organu rentowego skargę (wniosek) o wznowienie postępowania zakończoną ostateczną decyzją organu rentowego w terminie 1 miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego (§ 2 art. 145a). Skoro wyrok Trybunału, na który powołała się J. S. w swoim wniosku o wypłatę zaległej emerytury, opublikowany został w dniu 22 listopada 2012r., to termin do wznowienia postępowania administracyjnego na podstawie art. 145a k.p.a. zakończony ostateczną decyzją z 20 września 2011r. upłynął dniem 22 grudnia 2012r. Tymczasem, jak wynika bezspornie z akt rentowych, J. S. wniosek o wypłatę zawieszanej emerytury złożyła 4 września 2013r., tj. po upływie tego terminu. Dlatego też brak jest podstaw prawnych do uchylenia decyzji z 20 września 2011r., a tym samym brak jest podstaw do wypłaty świadczenia za okres do 31 sierpnia 2013r. w oparciu o wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 13 listopada 2012r.

Nie ma też podstaw do wyrównania świadczenia w oparciu o treść art. 133 ust. 1 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, gdyż decyzja organu rentowego z 20.09.2011r. wstrzymująca wypłatę emerytury nie była błędem organu rentowego. Błąd organu nie obejmuje bowiem sytuacji, w której organ rentowy (w chwili wydania decyzji) działa na podstawie nie budzących wątpliwości interpretacyjnych przepisów ustawy, które bez wątpienia korzystają z domniemania konstytucyjności aż do chwili uznania ich przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodne z Konstytucją. Decyzja wydana w takich warunkach nie może być też uznana za bezprawną, gdyż podstawa prawna do jej wydania odpadła dopiero po ogłoszeniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2014r., III UZP 3/13).

Stosownie do treści art. 134 ust. 1 pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wypłatę świadczeń wstrzymuje się, jeżeli powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do świadczeń lub ustanie tego prawa. Organ rentowy wstrzymuje więc wypłatę świadczeń m.in. wówczas, gdy powstaną okoliczności uzasadniające zawieszenie prawa do emerytury, czyli przypadki określone np. w art. 103a tej ustawy. Zgodnie z art. 135 ust. 1 ustawy, w razie ustania przyczyny powodującej wstrzymanie wypłaty świadczenia, wypłatę wznawia się od miesiąca ustania tej przyczyny, jednak nie wcześniej niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty lub wydano z urzędu decyzję o jej wznowieniu. Zasadą jest zatem, że wypłata świadczenia następuje od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek, a tylko w razie błędu organu rentowego wypłatę wznawia się za okres 3 lat poprzedzających bezpośrednio miesiąc, w którym zgłoszono wniosek o wznowienie wypłaty (art. 135 ust. 3). Odnosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy należy wskazać, że odwołująca się wniosek o wypłaty emerytury zgłosiła 4 września 2013r. i od 1 września 2013r. organ rentowy podjął wypłatę. Sąd Apelacyjny w pełni podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone we wskazanym postanowieniu z 10 stycznia 2014r., III UZP 3/13, iż brak jest podstaw do zastosowania art. 135 ust. 3, gdyż nie można zasadnie twierdzić – jak już wyżej wywiedziono - że wstrzymanie decyzją z 20.09.2011r. wypłaty świadczenia było skutkiem błędu organu rentowego. Decyzja ta miała bowiem oparcie w obowiązującym wówczas przepisie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS w związku z art. 28 ustawy z 16 grudnia 2010r., które to przepisy korzystały z domniemania konstytucyjności aż do chwili uznania ich przez Trybunał Konstytucyjny wyrokiem z 13.11.2012r. za niezgodne z Konstytucją.

Podsumowując - należy uznać, że wyrok Sądu Okręgowego podlegał zmianie poprzez oddalenie odwołania. Z powyższych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 kpc orzekł jak w sentencji.

Przewodniczący Sędziowie